

УДК :633.11:631.529

Багатченко О. С.^{1*}, аспірант відділу насінництва та агротехнологій

Центило Л. В.^{1,2}, доктор сільськогосподарських наук, професор кафедри землеробства та гербології Національного університету біоресурсів і природокористування України, головний науковий співробітник відділу насінництва та агротехнологій Миронівського інституту пшениці ім. В. М. Ремесло, Член-кореспондент НААН України

¹Миронівський інститут пшениці ім. В. М. Ремесло

²Національний університет біоресурсів і природокористування України

*e-mail: bagatcenkolena@gmail.com, 2037127@ukr.net

ФОРМУВАННЯ УРОЖАЙНОСТІ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ В УМОВАХ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Пшениця – одна з найважливіших сільськогосподарських культур. Валовий збір зерна цієї культури в світі складає п'яту частину продукції рослинництва. В Україні пшениця озима вирощується на площі понад 6 млн га. Однак на відміну від країн Західної Європи, де середній рівень врожайності сягає 8–10 т/га, у вирощуванні України показники врожайності є відчутно нижчими (3–6 т/га) і характеризуються суттєвими коливаннями за роками. Недостатній рівень пластичності й стабільності сортів не дозволяє в нерегульованих умовах середовища повністю реалізувати потенціал продуктивності генотипу. Тому в селекційній роботі актуальною є комплексна оцінка та добір сортів пшениці м'якої озимої з широким адаптивним потенціалом, які здатні в меншій мірі реагувати на коливання умов зовнішнього середовища та формувати стабільну врожайність у стресових умовах вирощування.

Для досягнення поставленої мети буде вирішено такі завдання: встановити вплив попередників в поєднанні з різними строками сівби на насінневу продуктивність при вирощуванні сучасних сортів пшениці озимої; оцінити пластич-

ність сортів пшениці озимої в умовах центрального Лісостепу; визначити посівні якості насіння при застосуванні різних елементів технології. Дослідження за темою проводяться на базі ТОВ «Агрофірма «Колос» (с. Пустоварівка, Білоцерківський район, Київська область) впродовж 2022–2025 років.

До схеми досліду включено такі фактори: сорти пшениці озимої: 'АФК Стабільті', 'АФК Еліт Грейн', 'АФК Лайт Грін', 'АФК Преміум', 'АФК Фентезі', 'АФК Юніон', 'МПП Феерія', 'МПП Роксолана', стандарт – 'Подольянка'; попередники: горох, соя, соняшник, озимий ріпак; строки посіву: 20 вересня, 30 вересня, 10 жовтня.

Найкращим попередником для досліджуваних сортів у 2023–2024 вегетаційному сезоні став ріпак за строку сівби 30 вересня, який дав можливість сформувати урожайність кондиційного насіння для сортів: 'Подольянка' (стандарт) – 3,96 т/га, 'АФК Стабільті' – 4,27 т/га, 'АФК Лайт Грін' – 4,01 т/га, 'АФК Еліт Грейн' – 4,64 т/га, 'АФК Фентезі' – 4,28 т/га, 'АФК Юніон' – 4,18 т/га, 'АФК Преміум' – 4,83 т/га, 'МПП Феерія' – 3,98 т/га, 'МПП Роксолана' – 4,38 т/га.

УДК 633.41:631.81.095.337

Безвіконний П. В., кандидат с.-г. наук, докторант, доцент кафедри садово-паркового господарства, геодезії і землеустрою

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

e-mail: bezvikonnyuy777@gmail.com

ФОРМУВАННЯ МАСИ ЛИСТЯ БУРЯКА КОРМОВОГО ЗАЛЕЖНО ВІД ЗАСТОСУВАННЯ МІКРОДОБРИВ І ФУНГІЦИДІВ В УМОВАХ ЗАХІДНОГО ЛІСОСТЕПУ

У розвитку тваринництва важливу роль відводять кормовиробництву, зокрема поліпшенню структури кормових культур та збільшенню виробництва соковитих кормів. Одними з найважливіших соковитих кормових культур є кормові буряки.

Кормовий буряк – цінний молокогінний і дієтичний корм, в якому містяться вуглеводи, мінеральні солі та вітаміни. Використання його в пізноосінній і зимовий періоди годівлі, за відсутності зеленого конвеєра, сприяє підвищенню продуктивності тварин, кращому поїданню грубих і концентрованих кормів.

Важливе значення у системі агротехнічних заходів, які підвищують продуктивність буряка кормового, має рівень удобрення та контроль збудників хвороб листового апарату. Потенційні можливості буряка кормового, як високопродуктивної культури, можуть реалізуватися лише при

створенні сприятливих умов для росту та розвитку, які забезпечуються значною мірою сумісним застосуванням добрив і фунгіцидів.

Без застосування фунгіцидів у сучасних технологіях неможливо досягти високої економічно обґрунтованої врожайності коренеплодів. Слід зазначити, що лише найефективніша модель застосування фунгіцидів захищає рослини від ураження хворобами.

Тому для визначення ефективності застосування вищезазначених факторів рекомендується провести дослідження у виробничих посівах.

Дослідження проводилися впродовж 2020–2024 років на дослідному полі Навчально-виробничого центру «Поділля» Закладу вищої освіти «Подільський державний університет». Ґрунт дослідного поля – чорнозем типовий вилугуваний, мало гумусний, середньосуглинковий на